

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Бутенко Н.О.

учитель,

Загальноосвітня школа I-III ступенів №15 міста Мелітополя

ФІЛОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ ПСИХОКОРЕКЦІЇ НЕГАТИВНОГО В ДИТИНІ

На сучасному етапі розвитку педагогіки проблема виховання здорової особистості є однією з актуальних. Учень має бути здоровим як фізично, так і духовно, морально. І саме рідне слово покликано стати основним елементом психокорекції негативних рис дитини.

Учені довели, що саме слова були першими ліками. Вони допомагали не лише при фізичних захворюваннях, але й підтримували морально, були й залишаються засобом вираження почуттів та емоцій. Слово відбиває не лише конкретні об'єкти життя, а й переживання, прагнення, почуття, настрої, тобто виражає й виховує прекрасне, позбавляє відчуття поганого, що є в людині. Саме тому художні твори викликають у нас насолоду, збагачують естетичний досвід особистості. Краса образного слова спонукає учня переосмислити свої відчуття, звертатися до внутрішнього «я» й спілкуватися з ним, шукаючи відповіді на питання, що турбують.

Філологія становить сукупність наук, що вивчають світ за допомогою мови – засобу комунікації, освіти, передачі художньо-естетичної інформації тощо. А де, як не на уроках гуманітарного спрямування, розвивати в дитині всі позитивні якості, що закладені природою, надавати їм можливість розкритися?

Під психокорекцією розуміють «діяльність щодо виправлення (коректування) тих особливостей психічного розвитку, що за прийнятою системою критеріїв не відповідають «оптимальній» моделі» [3, с. 225]. Тобто це своєрідна вплив на емоції, судження, свідомість людини, а особливо дитини, для якої слово повинно бути вербальними «ліками».

Одним з методів діагностики та корекції особистості в підлітковому віці, який можна застосовувати на уроках української

мови та літератури, є казкотерапія – процес утворення зв'язку між казковими подіями і поведінкою в реальному житті. Ця форма роботи дає цілу низку можливостей [2, с. 10]:

1. Використання казки як метафори.
2. Малювання за мотивами твору.
3. Обговорення поведінки й мотивів дії персонажа.
4. Програвання епізодів.
5. Творча робота за мотивами казки.

Дітям можна запропонувати створити власну оригінальну казку, попрацювати в парах, групах, придумати твір за поданим початком або кінцівкою та оформити артбук – книжку, зроблену та проілюстровану власноруч).

Завдяки таким завданням розвивається не тільки креативність дитини, а й розкривається її внутрішній світ, думки та переживання. Казка виконує захисну роль саме тоді, коли важко залишатися сам-на-сам зі своїми проблемами.

Створення позитивного емоційного настрою, душевної рівноваги на уроці – одне з головних завдань учителя-філолога. Як їх створити? Відповідь на це питання дає А. Гін. За основу він узяв корисні поради викладачів теорії вирішення винахідницьких задач (ТВВЗ).

Не завжди вчителі звертають увагу на те, з яким настроєм дитина прийшла на урок. Щоб це з'ясувати, можна використати прийом зворотного зв'язку «Мордочки» [1, с. 84]. Урок починається саме з того, що кожен учень показує картку з «мордочкою», що відповідає настрою. І так само урок закінчується. Якщо настрої змінився, то урок пройшов вдало.

Елементом психокорекції може бути й гра – активна форма пізнання навколишньої дійсності [4]. Під час предметної гри дитина засвоює значення різноманітних предметів, розвиває уяву та мовлення.

Мовних ігор багато. В основі будь-якої з них лежить сукупність правил. Порушення хоча б одного з них призводить до виходу за межі певної гри. Але, безумовно, ігрові моменти на уроках мови та літератури допомагають учням зняти нервові напруження, заспокоїтися, уникнути негативних емоцій, а також сприяють розвитку творчості школярів.

Отже, сучасна педагогіка має виховувати емоційно здорового учня. У школі треба створити таку атмосферу, в якій діти будуть почувати себе «як удома», зможуть розкрити й збагатити свій

внутрішній світ, навчатися закохуватися, співчувати, радіти та не залишатися байдужими. А допоможе в цьому рідна мова.

Список використаних джерел:

1. Гін А. О. Прийоми педагогічної техніки. – Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. – 176 с.
2. Стішенок І. В. Казка у тренінгу: корекція, розвиток, особистісний ріст. – СПб.: Мова, 2006. – 144 с.
3. Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. – Х.: Прапор, 2007. – 640 с.
4. Гра – активна форма пізнання навколишньої дійсності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.novapedahohika.com/noloms-963-1.html>.

Вінницька А.А.

*викладач української мови за професійним спрямуванням,
ДВНЗ «Запорізький будівельний коледж»*

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-НЕФІЛОЛОГІВ ЯК ЛІНГВОДАКТИЧНА ПРОБЛЕМА

Якісну освіту розуміють сьогодні як один з індикаторів високого рівня життя, інструмент соціального, економічного та культурного розвитку суспільства. Отримуючи якісну освіту, майбутні фахівці підтримують високу конкурентоспроможність на ринку праці.

Науково-технічний прогрес досить потужно увійшов в усі сфери економічних та соціально-політичних відносин у нашій країні і впливає на їх розвиток. Соціально-економічні трансформації, що відбуваються в усіх сферах суспільного життя країни, зумовлюють, серед іншого, необхідність підготовки конкурентоспроможних фахівців, які не тільки досконало знали б технологію своєї професії, а й уміло використовували мовні ресурси для міжособистісної взаємодії в конкретному професійному середовищі. Тому питання формування професійної мовленнєвої компетентності майбутніх фахівців нефілологічних спеціальностей набуває актуальності та важливості в рамках мовної підготовки студентів [3, с. 114].